

RIG OG RUND- HÅNDET

TRE STUDIEOPLÆG
OM FORVALTERANSVAR
OG GIVERTJENESTE

Indhold

SIDE 3

GARTNER I GUDS HAVE

SIDE 8

VI GIVER GUDS VELSIGNELSE VIDERE

SIDE 11

TRO I DE SMÅ TING

GARTNER I GUDS HAVE

DEN KORTE VERSION

Ligesom Adam og Eva fik til opgave at passe Edens have, har Gud givet alle mennesker en plads i livet og et mål af resurser til at gøre gavn på den plads. Men det er Guds jord, vi arbejder på, og vores resurser er gaver fra ham. Derfor er vores livs udfordring ikke, hvilke resultater vi frembringer, men om vi er tro i den opgave og med de resurser, han har betroet os.

BIBELTEKST

1 Mos 1,26-2,3 og 1 Krøn 29,6-19

En gartner, der ikke kan få noget til at gro

De seneste par år har jeg kræset for og kredset om min kompostbeholder og fodret den med planterester og grønne rester fra mit køkken. Jeg har købt orme, så komposten kan omsættes hurtigere, og der går sjældent mere end en dag, uden at jeg kigger til komposten, lugter til den og måske løfter den lidt for at se, hvordan den har det.

For der er vel næppe(?) noget sjovere end at omdanne planterester og grønne rester fra køkkenet til næring for nye planter eller til ukrudtsdække?

Kompostmuld er mit bidrag til væksten af de frø, min kone har sået, ud over de mange liter vand, vi begge hælder i jorden. Men jeg kan ikke tage æren for komposten. Den består jo af de grønne mad- og planterester, som jorden gav sidste år. Jeg lægger med andre ord det materiale tilbage i jorden, som den selv har givet mig. Det, jeg har fået, giver jeg videre, så mere kan gro.

Adam og Evas opgave var den samme. Gud satte mennesket i den have, han selv havde skabt, "for at han skulle dyrke og vogte den" (1 Mos 2,15). Ja, allerede da han skabte mennesket, bød Gud, at menneskeheden skulle underlægge sig jorden, herke over den og have den til føde (1 Mos 1,28-29). Mennesket skal med andre ord

tage sig af jorden og kultivere den, så den frembringer det gode for mennesket.

Dén opgave gælder uanset om man arbejder med jord i konkret forstand eller ej. Vi er hver især sat som forvaltere af hver sin lille "have", og vi må passe den på den måde, vi bedst kan.

Men det paradoksale er, at vi ikke kan få noget til at gro. For selv om frøene, vandet og komposten kommer gennem vores hænder, så ved enhver, der har arbejdet i en have, at der ikke er nogen automatik. Der må sol, varme, de rette vækstbetingelser og en smule "held" til. Ja, hvis ikke Gud giver væksten, sker der ikke noget.

For haven er først og fremmest Guds. Uden ham var der ingen planter, ja uden ham var der ikke engang nogen gartner.

"Det er jo dig, alting kommer fra, og hvad vi har givet dig, kommer fra din hånd" (1 Krøn 29,14b).

Når Gud har sat os i hver sin have og betroet os resurser til at kultivere den, betyder det, at han har ansvaret for væksten. Vores kald er at gøre gavn i haven med de resurser, han har givet os. Med et måske lidt gammelt ord kalder man det ansvar for et forvalteransvar. En forvalter er en person, der har påtaget sig ansvar for noget, en anden ejer.

En godsforvalter bestyrer godset for godsejeren. På samme måde er vi sat til at forvalte en del af den have, Gud har sat os i. Det gælder vores nabolag, vores familie, vores plads i menigheden, vores job, ja, i alle livets områder.

SAMTALE OG EFTERTANKE

- > Tal om, hvilke "haver" Gud har sat hver enkelt af jer i?
- > Tal om, hvilke resurser Gud har givet hver af jer til at tage jer af "haverne"?
Hjælp gerne de andre med dit bud på, hvilke "haver" og resurser Gud har betroet dem.

Det er jo Guds det hele

LM's tidligere børnekonsulent og Tanzania-missionær Erik Nielsen er kendt af mange børn i LM som slik-Erik, fordi han tit deler slik og gaver ud til børn. Også mange voksne har fået gaver af ham:

"Jeg er bare altid så glad for at give. Jeg har aldrig manglet noget, og folk bliver så glade, når man giver dem noget," har han forklaret til Tro & Mission og tilføjer, at det gælder alt lige fra slik til de sølvkors og bibler, han køber for at kunne dele ud til andre.

Hans gavmildhed skyldes især en oplevelse af, at Gud tager sig af ham. Det blev meget konkret for ham, da han var småbørnsfar. Her blev han nemlig overbevist om, at han skulle give et stort beløb – svarende til summen på familiens konto – til et missionsprojekt:

"Til sidst sagde jeg til Gud: 'Ok, så gør jeg det, men så er det også dit ansvar!'"

På vejen til posthuset for at betale beløbet mødte Erik Nielsen en bekendt, der gav ham en kuvert i hånden. Kuverten indeholdt nøjagtig det beløb, han var på vej for at give. Det blev et tydeligt tegn for ham, at Gud har omsorg for den enkelte.

"Det er jo Guds det hele. Vi skal ikke have noget med os herfra, når vi dør," forklarer han.

Erik Nielsens gavmildhed er et vidnesbyrd om, at Gud giver os resurser til at vel-signe andre, og at alt, hvad vi har og kan, først og fremmest er Guds – ikke vores. Behandler vi det som vores, er vi dårlige forvaltere, der risikerer at gøre Guds gaver til mål frem for midler. Så bliver haven og resurserne en afgud for os.

Der er ikke nogen enkle eller entydige svar for, hvor meget du skal yde eller give, for det afhænger af de resurser, Gud har givet dig – både hvad angår tid og penge, men også helbred, og din eventuelle families behov. Men selv om der ikke er entydige svar, kan vi inspirere hinanden til bedste for Guds mange haver og bede for hinanden.

Læs artiklen med
Erik Nielsen

SAMTALE OG EFTERTANKE

- > Læs 1 Krøn 29,18 igen. Hvad er det for et sind og tanke, som David beder om, må blive bevaret hos Guds folk? Har du den grundindtilling?
- > Hvordan bruger du de resurser, Gud har givet dig til at forvalte hans have?
- > Del nogle gode råd med hinanden om fordelingen af tid mellem hjem, menighed og arbejde og økonomiske gaver til kirke- og missionsarbejde i forskellige livssituationer.

BØN

- > Bed for hinanden om, at I må være tro med de midler, som Gud har givet jer.
- > Bed om hjælp til at huske, at vi hver især kun er forvaltere.
- > Bed om tilgivelse for de gange, hvor de "haver" eller de resurser, Gud har givet dig, er blevet til afguder.
- > Bed for hinandens "haver" – altså de sammenhænge, som Gud har sat jer i til tjeneste for andre. Det kan være hjem, menighed, nabolag, den lokale sportsforening eller noget femte.
- > Bed for Guds arbejde ud over jorden.

VI GIVER GUDS VELSIGNELSE VIDERE

DEN KORTE VERSION

Gud har givet os alt, hvad vi trænger til i vores hverdag og i forholdet mellem ham og os. På den baggrund kalder han os til at bruge af de evner og penge, som han har betroet os, til at elske mennesker i konkrete handlinger i hverdagen. Det gælder hende, som Gud har placeret tæt på os, og ham, der lever langt fra os. Begge har behov for at møde Guds kærlighed gennem os.

BIBELTEKST

5 Mos 10,12-22 og Fil 2,5

Fra én skrigeballong til en anden

Da vores datter kom til verden, gik der ikke mange dage, før vi opdagede, at hun havde en ganske god stemme. Hun skreg så højt, at jeg ved en enkelt lejlighed tog ørepropper i, da jeg skulle trøste hende. Faktisk er ordet ”skrig” ikke helt dækkende. Lyden svarede snarere til en minihakker eller en kaffekværn på overarbejde.

Skærebrennderen til trods var det ikke inde i vores overvejelser at levere hende tilbage til hospitalet. Dels fordi det ligger i vores kultur, at man skal tage sig af sine børn, selvom de er nogle skrigehoveder. Dels fordi der ligger noget i vores biologi, der gør, at det føles helt rigtigt at give og give og give af os selv til et lille hjælpeløst barn. Men også fordi vi selv havde modtaget kærlighed og omsorg i en grad, så vi var i stand til at give det videre. Vores forældre havde taget sig af os, da vi skreg – og her vil min mor ved enhver mulig lejlighed bekræfte, at jeg havde kolik og skreg meget værre end min datter. De havde givet os et udgangspunkt for at kunne tage os af og elske vores egne børn.

I Moses’ store afskedsprædiken skildrer han den samme mekanik – bare med Gud som igangsætter: ”Derfor skal I elske den fremmede, I var jo selv fremmede i Egypten” (5 Mos 10,19).

Skulle israelitterne tjene Gud, skulle de elske de svageste. Det gjaldt helt ned i hverdagens praktiske spørgsmål, som hvordan man skulle høste sin mark: ”Når du høster kornet på din mark og du glemmer et neg på marken, må du ikke vende om

for at samle det op; lad den fremmede, den faderløse og enken få det, for at Herren din Gud må velsigne dig i al din gerning” (5 Mos 24,19).

Det samme princip gælder for os i dag. Paulus minder galaterne om, at de er kaldet til en frihed i tjeneste for andre, og siger, at hele loven – altså hele Guds vilje – er opfyldt i ét bud: ”Du skal elske din næste som dig selv” (Gal 5,13-14).

På baggrund af den nåde, Gud har vist os, da han lod sin søn dø for os og dermed rensede os for al synd, kalder han altså os til at vise Jesu tjenersind til hinanden i ord og handling.

SAMTALE OG EFTERTANKE

- > Hvad du har fået givet i din opvækst?
- > Tal sammen om Guds velsignelser i jeres liv?
- > Tal sammen om forskellen på og sammenhængen mellem Guds nåde (at Jesus døde) og Guds kald (at elske hinanden).

Velsignet til at give

Maiken Hadberg er lærer og missionær i Mongoliet. Hendes løn som missionær er betalt af gavegivere, men hun er også selv gavegiver. Til Noreas hjemmeside tilliv.dk har hun fortalt lidt om hvorfor :

”Jeg må sige, at jeg har fået så meget fra Gud – faktisk alting. Hver dag har jeg mere end nok. Hvis enken (Luk 21,1-4) kan give af ingenting, kan jeg også give af min overflod. Bibelen siger, at vi skal hjælpe hinanden: Og ved at give penge til kirken rækker du indirekte ud og hjælper andre mennesker, endda nogle du ikke kender. Fordi andre mennesker giver af deres penge, er jeg selv så velsignet, at jeg kan være udsendt af en missionsorganisation og række ud til mennesker i Mongoliet.”

Maiken Hadberg giver altså blandt andet, fordi Gud har givet hende overflod. Paulus har samme pointe, da han skriver til korintherne og minder dem, om den indsamling til menigheden i Jerusalem, som de selv har sagt ja til at være en del af:

”Gud magter at give jer al nåde i rigt mål, så I altid i alle måder har nok af alt og endda overflod til at gøre godt” (2 Kor 9,8). Guds rige velsignelser skal flyde gennem hans troendes hænder ud til andre i form af gode gerninger og gaver.

SAMTALE OG EFTERTANKE

- > Hvordan kan du være en velsignelse for din nabo, kollega eller ven?
- > Vær et eksempel for hinanden: Fortæl konkret om hvordan du selv giver.
- > Giver du det beløb, som du føler er rigtig?

BØN

- > Bed for hinanden, at I må være gode til at give Guds velsignelser videre.
- > Bed for de menigheder og missionsprojekter, som I hver især giver til.
- > Bed om tilgivelse for de gange, hvor I ikke har elsket andre som jer selv.

Læs interviewet med
Maiken Hadberg

TRO I DE SMÅ TING

DEN KORTE VERSION

Når Bibelen formaner os til at give, er det både for modtagerens skyld og for vores egen. Med penge kan vi nemlig være med til at arbejde for, at andre møder Jesus og får hjælp i deres jordiske behov – alt sammen til Guds ære. Men vores forhold til penge er også et spejl af vores eget hjerte og viser os, om Jesus eller penge er vigtigst for os. Ved at leve gavmildt, fordi Jesus har vist os gavmildhed ved at give sig selv for os, kan vi derfor vokse i fællesskabet med Jesus.

BIBELTEKST

Tekst: Luk 16,1-13

Går Jesus ind for bedrageri?

”Det var på et tidspunkt en stående joke, at man kunne indsætte sit eget kontonummer og tage en tur til Bahamas.”

Sådan sagde Britta Nielsen under sin retssag ifølge Information. I begyndelsen af 2020 blev hun idømt seks et halvt års fængsel for bedrageri for knap 117 millioner kroner gennem 25 år. Som ansat i Socialstyrelsen havde hun oprettet fiktive projekter og foreninger og indsat sit eget kontonummer, når der skulle udbetales tilskud. Det kunne hun gøre, fordi hun som superbruger kunne ændre kontonumre i administrationssystemet, godkende overførsler selv og kontrollere regnskaber selv.

Hverken Britta Nielsens kontorchef eller Socialstyrelsens direktør stod klar efter dommen for at rose den uærlige forvalter, sådan som det sker i Jesu lignelse i Lukasevangeliets kapitel 16. Det havde de færreste nok forventet. Især fordi Britta Nielsen havde taget af andres penge til sig selv – det gjorde den uærlige forvalter i lignelsen ikke. Alligevel er Jesu lignelse lidt af et etisk hovedbrud. For godsforvalteren er en bedrager, men får alligevel ros. Af Jesu forklaring efter lignelsen må vi dog forstå, at han ikke går ind for bedrageri, men at han bruger lignelsen til at sige noget om, hvordan man skal handle klogt med sine penge: Brug dem på at skabe venskaber, der i bogstavelig forstand holder en evighed. Det var måske nok

skarpsindigt af den uærlige godsforvalter at bruge godsejerens penge til at skaffe sig et netværk, der kunne bære ham videre til det næste job. Men Guds børn kan være endnu mere skarpsindige og bruge de penge, Gud har betroet dem, til at investere i evigheden for dem selv og for deres næste.

SAMTALE OG EFTERTANKE

- > Tal om jeres forhold til penge: Hvordan rangerer I at have penge på kontoen, i forhold til at mennesker får mulighed for at høre evangeliet?
- > Hvilke hindringer har I hver især for at bruge penge på at "skaffe jer venner", der "kan tage imod jer i de evige boliger"?
- > Læs 1 Joh 3,17 og tal om, hvad sammenhængen er mellem jeres pengeforbrug og jeres kærlighed til andre.

Et spejl af dit hjerte

Når Jesus taler om at skaffe sig venner ved hjælp af penge, taler han om at bruge penge på mission, men han tilføjer en pointe, der ikke handler om dem, pengene bliver brugt på, men om den, der bruger pengene: Det handler om, hvor din troskab ligger – hos mammon (altså rigdom) eller hos Gud.

Det er altså ikke bare et investeringstip, Jesus giver, men en advarsel: Dit forhold til penge er en indikator for, om Gud vil betro dig noget af større værdi: Et rigere liv i fællesskab med ham.

Der er dog ikke tale om en noget-for-noget relation, hvor Jesus lover os et tættere forhold til ham, jo mere vi giver til international mission eller vores lokale menighed. Det handler i stedet om, at vi kan få afsløret, hvad der ligger dybest i vores hjarter: kærlighed til Jesus eller kærlighed til penge.

Tidligt i kristendommens historie hører vi om en indsamling, der skal komme de fattige i Jerusalem til gavn (Rom 15,26). I 2 Korintherbrev opfordrer Paulus menigheden til at dele ud af deres rigdom i denne indsamling. Han skriver ret bramfrit, at han vil prøve om deres kærlighed er ægte (2 Kor 8,8). Man kunne måske tro, at det handlede om kærligheden til modtagerne. Det gør det måske også, men Paulus ridser det, der burde være en større kærlighed, op, nemlig kærligheden til Jesus: "I kender vor Herre Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, skønt han var rig, for at I kunne blive rige ved hans fattigdom" (2 Kor 8,9).

Den samme mekanik gælder for os i dag: Elsker vi Jesus, som blev fattig, for at vi kunne blive rige, kan og skal vi give velvilligt ud, af de penge, han har betroet os. Ved i taknemmelighed til Jesus at afspejle ham i vores gerninger, vil vi opdage en glæde ved at give og en større glæde over Jesus. På den måde kan vores gavmildhed resultere i et rigere åndeligt liv, fordi den viser vores troskab mod Gud.

SAMTALE OG EFTERTANKE

- > Del jeres tanker om at give til jeres lokale menighed og til international mission. Hvad falder jer lettest – og hvorfor?
- > Penge kan blive en afgud for os i sig selv, men det, som vi kan købe for penge – tryghed, velstand, ting osv. – kan også blive en afgud. Tal sammen om, hvordan man kan undgå disse fristelser – læs evt. 1 Tim 6,17-19.

UDFORDRING

- > Er du single, så tænk over, om din økonomi skal prioriteres anderledes. Er du gift, så tal også med din ægtefælle om det. Brug tid på at gennemgå budgettet og beslut, hvor meget du/I skal give til kirke og mission.

BØN

- > Bed om tilgivelse for de gange, hvor penge eller det, man kan købe for penge, er blevet en afgud for jer.
- > Bed om hjælp til at være gode forvaltere af de penge, Gud har betroet jer.
- > Bed for dem, Gud har lagt dig på hjerte at give til.

HVAD NU?

Dette bibelstudiemateriale er udgivet af LM. Vi har udgivet det, fordi vi i LM ønsker glade givere til vores arbejde i Danmark og udlandet.

Har Helligånden undervejs i disse bibelstudierne givet dig en motivation til at give penge til kristent arbejde?

LM's arbejde finansieres stort set udelukkende af gaver, og du kan være med:

- > Giv en fast gave hver måned, kvartal eller år – eventuelt som gavebrev.
- > Giv en enkelt gave.
- > Skriv LM ind i dit testamente.

Læs mere på dlm.dk/støt eller skriv til gaver@dlm.dk.

VI HAR FÅET ALT AF GUD - MEN KUN TIL LÅNS

Da Gud skabte mennesket, satte han det i en have, der var rig på alt: mad, drikke, planter, dyr og sågar en livsledsager. Her befalede han mennesket at dyrke jorden, navngive dyr og planter og fylde jorden.

Gud har også sat dig i en have. Du er også kaldet til at passe og pleje den til Guds ære og din nabos gavn.

Men haven er Guds.

I dette hæfte finder du tre bibelstudieoplæg om havebrug, skrigende babyer og superbruger-snyd i Socialstyrelsen – eller rettere om forvalterskab, at svare på det, Gud giver, og hvordan Gud velsigner den, der giver.

Bibelstudieoplæggende er lavet i forbindelse med LM's kampagne "Giv med glæde", der har til formål at arbejde for flere faste, langsigtede gaveaftaler til LM's arbejde.

Læs mere på dlm.dk/giv

